

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες,

Σας ενημερώνουμε ότι το σχολείο του παιδιού σας θα συμμετάσχει στην πιλοτική φάση της έρευνας PISA, η οποία θα διεξαχθεί από 8 έως 26 Απριλίου 2024 σε 43 δημόσια και ιδιωτικά σχολεία της Αττικής, τα οποία επιλέχθηκαν από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού με τη μέθοδο της τυχαίας δειγματοληψίας.

Το Διεθνές Πρόγραμμα [PISA](#) για την Αξιολόγηση των Μαθητών (Program for International Student Assessment) είναι μία διεθνής εκπαιδευτική έρευνα, η οποία διοργανώνεται από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης του Οργανισμού για την Οικονομική Συνεργασία και Ανάπτυξη (ΟΟΣΑ). Διεξάγεται κάθε τρία χρόνια από το 2000 έως σήμερα και στην οποία η Ελλάδα συμμετέχει ανελλιπώς (μετά το 2025 θα πραγματοποιείται κάθε τέσσερα χρόνια). Κύριος στόχος του Προγράμματος PISA είναι η αξιολόγηση του εύρους των γνώσεων και των δεξιοτήτων των μαθητών/τριών, οι οποίοι/-ες έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση σε τρία γνωστικά πεδία: στα Μαθηματικά, την Κατανόηση Κειμένου και τις Φυσικές Επιστήμες¹. Τα PISA τεστ διερευνούν πόσο καλά μπορούν οι μαθητές/τριες να λύνουν σύνθετα προβλήματα που άπτονται της καθημερινότητας, να σκέφτονται κριτικά και να επικοινωνούν αποτελεσματικά². Παράλληλα, η έρευνα συλλέγει δεδομένα για το κατά πόσον διάφοροι κοινωνικοί, πολιτισμικοί και οικονομικοί παράγοντες, καθώς και ζητήματα οργάνωσης της εκπαίδευσης, επηρεάζουν τις επιδόσεις των μαθητών/τριών. Με αυτόν τον τρόπο αντλούνται πληροφορίες για τα εκπαιδευτικά συστήματα, πόσο καλά, δηλαδή, προετοιμάζουν τους μαθητές και τις μαθήτριες για τις προκλήσεις της πραγματικής ζωής και τη μελλοντική επιτυχία.

Στην έρευνα PISA 2022 έλαβαν μέρος περίπου 690.000 μαθητές/τριες από 81 χώρες εκπροσωπώντας περίπου 29 εκατομμύρια 15χρονους/ες μαθητές/τριες. Την Ελλάδα εκπροσώπησαν 6.578 μαθητές/τριες γεννημένοι/ες το 2006 από 242 σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης από όλη την χώρα. Στα τέλη του 2023, όταν ανακοινώθηκαν τα αποτελέσματα³ του PISA 2022, διαπιστώθηκε ότι οι μαθητές/τριες στην Ελλάδα σημείωσαν σημαντικά χαμηλότερες επιδόσεις από τον μέσο όρο των χωρών του ΟΟΣΑ σε όλα τα γνωστικά πεδία, γεγονός που πυροδότησε, για άλλη μια φορά, συζητήσεις και αναλύσεις για την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Πράγματι, τα αποτελέσματα των μαθητών/τριών μας στον διαγωνισμό του 2022 παρουσίασαν πτώση, ακολουθώντας την συνολική τάση που καταγράφηκε σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες. Σίγουρα υπάρχουν κι άλλα κριτήρια που δείχνουν ότι το εκπαιδευτικό μας σύστημα έχει και επιτυχίες και δυνατότητες, όπως οι επιτυχίες των σχολείων και των μαθητών/τριών μας σε διεθνή πλαίσια, το μικρότερο συγκριτικά ποσοστό σχολικής διαρροής ή ένα από τα υψηλότερα ποσοστά ολοκλήρωσης κύκλου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Και σίγουρα, όπως για κάθε έρευνα, έχει αναπτυχθεί κριτική για τους στόχους, τη μεθοδολογία, τη λογική των ερωτημάτων, τη βασιμότητα των συμπερασμάτων της. Όμως, δεν παύει να είναι μια πολύ

¹Στην επόμενη έρευνα PISA(2025) θα περιλαμβάνονται δοκιμαστικά και τα Αγγλικά.

²Θέματα προηγούμενων PISA, αλλά και περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ: <https://www.iep.edu.gr/pisa/>

³ Για τα αποτελέσματα μπορείτε να δείτε εδώ: <https://op.europa.eu/webpub/eac/education-and-training-monitor-2022/el/country-reports/greece.html>

σημαντική έρευνα και οι χαμηλές επιδόσεις της χώρας μας σ' αυτήν πρέπει να μας προβληματίζουν και να μας κινητοποιούν όλους/ες: Υπουργείο, εκπαιδευτικούς, μαθητές/τριες, γονείς. Γιατί στις αιτίες των χαμηλών επιδόσεων κρύβονται πολλές ουσιαστικές δυσλειτουργίες που χρειάζεται να εξαλείψουμε ή κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που δεν έχουμε αντιμετωπίσει κατάλληλα. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων μπορούμε να εξαγάγουμε χρήσιμα συμπεράσματα για τις κατευθύνσεις που πρέπει να ακολουθήσουμε, να αξιοποιήσουμε δεδομένα από διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και να διδαχθούμε από τις πολιτικές και τις πρακτικές άλλων χωρών. Στόχος είναι να βελτιώσουμε τις επιδόσεις των παιδιών μας και συνεκδοχικά τις επιδόσεις του εκπαιδευτικού μας συστήματος και να τονώσουμε την εμπιστοσύνη της κοινωνίας μας στο μέλλον της εκπαίδευσής μας και των παιδιών μας.

Η επόμενη έρευνα PISA έχει προγραμματιστεί για τον Απρίλιο του 2025, στην οποία η Ελλάδα θα συμμετάσχει με περίπου 300 σχολεία και πάνω από 6.000 μαθητές/τριες από όλη την επικράτεια. Για την καλύτερη προετοιμασία μας, φέτος από 8 έως 26 Απριλίου 2024, θα πραγματοποιηθεί η πιλοτική εφαρμογή της κύριας έρευνας σε ένα δείγμα περίπου 2.500 μαθητών/τριών, οι οποίοι/ες θα εξετασθούν για πρώτη φορά σε δύο επιπλέον γνωστικά πεδία: στην κατανόηση της Αγγλικής Γλώσσας και την Πληροφορική.

Με αφορμή, λοιπόν, την επιλογή του παιδιού σας να συμμετάσχει στην πιλοτική αυτή φάση κι επειδή γνωρίζουμε πόσο καθοριστικός είναι ο ρόλος των γονέων στη διαμόρφωση των στάσεων των παιδιών τους, επικοινωνούμε μαζί σας στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειάς μας για κινητοποίηση και ευαισθητοποίηση όλων και σας καλούμε να:

- Συζητήσετε με τα παιδιά σας για την έρευνα PISA, τους στόχους και τη σημασία της. Η ευαισθητοποιημένη συμμετοχή τους και η κατάθεση της ουσιαστικής τους προσπάθειας θα «κάνει» σίγουρα τη διαφορά.
- Συμβάλετε στη διαμόρφωση αυξημένων προσδοκιών για τα επόμενα αποτελέσματα της έρευνας PISA.
- Επικοινωνήσετε με τη μονάδα PISA και να καταθέσετε τους προβληματισμούς και τις προτάσεις σας στην ηλεκτρονική διεύθυνση pisagr@iep.edu.gr.

Ομάδα PISA του Ι.Ε.Π.